

KIJKWIJZER VAARDIGHEDEN

DOCENT:

DATUM:

VÓÓR DE LES

Kent het procesdoel; weet aan welke vaardigheden wordt gewerkt

ja nee soms

Kent het productdoel; welk moreel besef (burgerschap en democratische vaardigheden)

ja nee soms

OPZETFASE MET TERUGBLIK, ORIËNTATIE, DIT IS DKJL EN WOORDENSCHAT

Maakt bij binnenkomst direct positief contact met alle leerlingen

ja nee soms

Stelt één DKJL spelregel centraal als groepsdoel

ja nee soms

Plaats de les in een betekenisvolle maatschappelijk actuele context

ja nee soms

Bespreekt het belang van de lesstof

ja nee soms

Checkt bij kort of de basisbegrippen feit, mening, argument bekend zijn

ja nee soms

Laat de leerlingen (interactief) hun voorkennis over het thema en kennis van debat/discussie activeren

ja nee soms

Stelt, alleen als het nodig is, kort de voorkennis opnieuw aan de orde door effectief uitleggen

ja nee soms

Geeft een lesoverzicht

ja nee soms

Biedt nieuwe begrippen aan in een betekenisvolle context en stimuleert het gebruik van de nieuwe woorden (niet de woorden laten uitleggen)

ja nee soms

BEELDVORMINGSFASE; INTERACTIEF VERGROTEN KENNIS VAN DE WERELD

Legt direct en effectief uit in complexe situaties

ja nee soms

Voorkomt kennis controleren (veel foute antwoorden)

ja nee soms

Laat leerlingen onder woorden brengen, wat, hoe en waarom ze het gaan doen (controle van de uitleg)

ja nee soms

Zorgt ervoor dat alle leerlingen zoveel mogelijk 'praatkilometers' maken

ja nee soms

Let op een goede beurtverdeling en geeft ook stille leerlingen het woord

ja nee soms

Speelt (bij veronderstelde bestaande kennis) vragen van de leerlingen terug naar de groep

ja nee soms

Zorgt voor veel interactie tussen leerlingen. Communicatielijnen lopen niet alleen via de docent

ja nee soms

Zorgt ervoor dat leerlingen betrokken blijven

ja nee soms

MENINGSVORMENDE FASE MET BEGELEIDE OEFENING EN VERWERKING ARGUMENTATIESCHEMA

Doet de vaardigheid m.b.t. het argumentatieschema in de eerste lessen expliciet hardop denkend voor (modelleren)

ja nee soms

Laat leerlingen die bekend zijn met de schema's zelf demonstreren

ja nee soms

Geeft verlengde instructie aan leerlingen die daar behoefte aan hebben (bij voorkeur aan instructietafel)

ja nee soms

Laat de leerlingen in tweetallen of groepjes oefenen

ja nee soms

VERDIEPINGSFASE

Legt effectief de kring uit en last hiervoor 1 minuut in (minimaal schuiven met tafels)

ja nee soms

Oefent met alle leerlingen het staan en zitten voor het debat

ja nee soms

Maakt afspraken over lichaamstaal: kuiten tegen stoel, evt. werkboekje op de grond, geen vingers!

ja nee soms

Geeft richting aan het gesprek door het stellen van subvragen gericht op de inhoud/ moreel besef

ja nee soms

Nodigt leerlingen uit om op elkaar te reageren

ja nee soms

Voorkomt discussie over feiten en last indien nodig een time-out in voor uitbreiden kennis van de wereld

ja nee soms

Last time-outs in voor positieve procesfeedback

ja nee soms

Stimuleert oplossingsgericht denken door te vragen: "Dus wat kunnen we/ wat kan jij doen?"

ja nee soms

Demonstreert een samenvatting en conclusie: "Ik heb gezien dat... De meeste van jullie vinden dat..."

ja nee soms

Rondt positief af en geeft gehoor aan de behoefte van leerlingen die nog iets willen zeggen

ja nee soms

EVALUATIE

Controleert of de lesdoelen zijn bereikt

ja nee soms

Laat de leerlingen kort onder woorden brengen wat goed ging en wat ze de volgende les beter gaan doen

ja nee soms

Plaats de les in de context van een lessenreeks: bijvoorbeeld de opbouw naar de debatbattle

ja nee soms

Stimuleert het gebruik van tips en tops door de leerlingen zelf: "Mag ik...? Ik zie dat... Je zou..."

ja nee soms

Vraagt om feedback van de leerlingen: "Wat kan ik anders/ beter doen?"

ja nee soms

IN ALLE FASEN VAN DE LES

Maakt écht contact met de leerlingen

ja nee soms

Biedt structuur en grenzen vanuit democratisch leiderschap (is coach en gespreksleider)

ja nee soms

Houdt de eigen mening voor zich

ja nee soms

Gebruikt heldere en rijke taal

ja nee soms

Stelt begrijpelijke betekenisvolle vragen en geeft denktijd

ja nee soms

Geeft vaak en regelmatig feedback d.m.v. aanmoediging en beargumenteert: "Goed... omdat..."

ja nee soms

Laat leerlingen hele zinnen formuleren en stimuleert herformuleren

ja nee soms